

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

«Нейрологопедичні студії»
(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)
для студентів

спеціальності	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями) (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) рівня вищої освіти (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	2.А6.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Поля форми	Опис поля форми
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти	Лопатинська Наталія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
Програма Екзамену з дисципліни	«Нейрологопедичні студії»
Курс	1
Спеціальність (спеціалізація)	A6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	тестовий (в ЕНК) посилання: https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=28037
Тривалість проведення:	2 академічні години
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання: Письмовий екзамен складається із тесту, який включає 21 випадкове питання, до яких належать: 20 питань-тестів та 1 питання-есе (практичний кейс). Правильна відповідь оцінюється в залежності від рівня складності питання, а саме: 10 питань рівня А – прості питання (питання, де необхідно знайти відповідність між поняттями або обрати правильну відповідь), за кожен правильну відповідь студент отримує 1 бал; 10 питань рівня Б – питання середнього рівня складності (множинний вибір, встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень, встановлення послідовності), за кожен правильну відповідь студент отримує 2 бали. 1 питання рівня В – написання есе (складні, пошукові питання практико-орієнтованого спрямування), за творчо і науково виважене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття практичного кейсу, обґрунтованість власної позиції у процесі формулювання логопедичного висновку; методичну та технологічну грамотність у підборі завдань; обґрунтованість та аргументованість методичного вибору; логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 10 балів. Оцінка за тест може складати від 0 (min) балів до 40 (max) балів..
Перелік допоміжних матеріалів:	-
Орієнтовний перелік питань:	Питання репродуктивного і аналітичного характеру 1. Розкрийте ортодонтичні та логопедичні аспекти порушень жування та ковтання. 2. Опишіть механізми виникнення порушень жування та ковтання. 3. Опишіть симптоми порушень жування та ковтання.

	4. Розкрийте етапи діагностичного процесу, надайте їм характеристику. 5. Опишіть диференційну діагностику порушень жування та ковтання. 6. Розкрийте комплексний медико-психолого-педагогічний підхід до корекційної, реабілітаційної та відновлювальної роботи з дітьми з порушеннями жування та ковтання. 7. Опишіть систему роботи з корекції, реабілітації та відновлення механізмів жування та ковтання у дітей раннього віку. 8. Розкрийте особливості взаємодії з родиною дитини з порушеннями жування та ковтання. 9. Опишіть механізми виникнення порушень мовлення у дітей дошкільного віку. 10. Опишіть синдром порушення звукових характеристик мовлення. 11. Опишіть синдром лексико-граматичних порушень. 12. Розкрийте актуальність міждисциплінарного підходу до діагностики порушень мовлення у дітей дошкільного віку. 13. Розкрийте особливості використання он-лайн ресурсу «Комунікативна матриця» у реалізації стратегії логопедичної діагностики. 14. Розкрийте особливості ведення документації за результатами оцінювання стану усномовленнєвих компонентів у дітей дошкільного віку з мовленнєвими труднощами. 15. Розкрийте особливості організації середовища, сприятливого для розвитку мови та мовлення у дітей із особливими освітніми потребами в інклюзивних групах закладів освіти та соціальної політики. 16. Розкрийте актуальність міждисциплінарного підходу до корекції порушень мовлення у дітей дошкільного віку з мовленнєвими труднощами. 17. Розкрийте особливості поєднання стратегій логопедичного втручання та інноваційних нейрологопедичних технологій у корекції мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку. 18. Розкрийте особливості використання цифрового обладнання та мобільних застосунків у реалізації інноваційних стратегій логопедичного втручання. 19. Розкрийте особливості використання спеціального інструментарію для проведення логопедичної роботи. 20. Розкрийте особливості логопедичного супроводу дітей з особливими мовленнєвими потребами в умовах воєнного стану. 21. Розкрийте механізми виникнення порушень читання та письма у дітей молодшого шкільного віку. 22. Розкрийте процедуру визначення рівня освітніх труднощів дитини з дислексією та дисграфією. 23. Розкрийте актуальність міждисциплінарного підходу до діагностики порушень читання та письма. 24. Розкрийте сутність нейропсихолінгвістичного інструментарію діагностики порушень читання та письма. 25. Розкрийте особливості ведення документації за результатами оцінювання стану писемних, усномовленнєвих та
--	---

	когнітивно-комунікативних компонентів у дітей молодшого шкільного віку. 26. Розкрийте особливості організації середовища, сприятливого для діагностики та корекції порушень читання і письма у дітей молодшого шкільного віку. 27. Розкрийте особливості організації логопедичного процесу в різних типах закладів (ЗО, СП, ОЗ) та установ з урахуванням різних форм організації роботи (офлайн, онлайн, змішаної). 28. Розкрийте особливості використання інноваційних методів корекції порушень писемного мовлення у молодших школярів. 29. Розкрийте сутність стратегії подолання труднощів читання та письма дітей із особливими мовленнєвими потребами в освітньому середовищі. 30. Розкрийте особливості використання спеціального інструментарію для проведення логопедичної роботи. 31. Розкрийте особливості використання цифрового обладнання та мобільних застосунків у реалізації інноваційних стратегій логопедичного втручання. 32. Розкрийте особливості організації логопедичного супроводу дітей шкільного віку з особливими мовленнєвими потребами в умовах воєнного стану. 33. Опишіть механізми виникнення порушень мови, мовлення та комунікації у дорослих, їх симптоми та ознаки. 34. Здійсніть порівняльний аналіз механізмів афазії з центральним порушенням експресивного та імпресивного мовлення. 35. Розкрийте актуальність нейрофізіологічних, нейропсихологічних та нейролінгвістичних засад діагностики та організації допомоги особам з афазією. 36. Розкрийте сутність системного підходу до корекції порушень та відновлення мовлення у дорослих з афазією. 37. Розкрийте особливості використання спеціального інструментарію для проведення логопедичної роботи. 38. Розкрийте особливості використання цифрового обладнання та мобільних застосунків у реалізації інноваційних стратегій логопедичного втручання. 39. Розкрийте особливості організації середовища, сприятливого для розвитку мови, мовлення та комунікації у пацієнтів з афазією. 40. Розкрийте особливості взаємодії з родиною пацієнта із афазією. 41. Розкрийте сутність порушень мовлення військовослужбовців Збройних Сил України, постраждалих внаслідок бойових дій. 42. Опишіть механізми виникнення порушень голосу, мови, мовлення та комунікації у постраждалих під час війни: симптоми та ознаки. 43. Розкрийте сучасні підходи та стратегії логопедичної реабілітації постраждалих від війни та ветеранів ЗСУ. 44. Розкрийте особливості використання цифрового обладнання та мобільних застосунків у реалізації інноваційних стратегій логопедичного втручання. 45. Розкрийте особливості організації середовища,
--	---

сприятливого для розвитку голосу, мови, мовлення та комунікації у дорослих, постраждалих внаслідок бойових дій.

46. Розкрийте особливості взаємодії з родиною пацієнта з порушенням голосу, мови, мовлення та комунікації у дорослих, постраждалих внаслідок бойових дій.

47. Опишіть механізми виникнення порушень голосу, мовлення та комунікації при нейродегенеративних захворюваннях нервової системи: симптоми та ознаки.

48. Розкрийте сучасні підходи та стратегії логопедичної реабілітації осіб із нейродегенеративними захворюваннями нервової системи.

49. Розкрийте особливості взаємодії з родиною пацієнта із нейродегенеративними захворюваннями нервової системи.

Питання практичного характеру

Розв'язання кейсів професійного спрямування:

1. Дитина віком 3,5 роки (дошкільник). В анамнезі ускладнені пологи. Скарги батьків: дитина не жує м'ясо та овочі, протирає їх язиком, постійно тримає рот напіввідкритим, під час ковтання рідини спостерігається «хлюпаючий» звук. Ортодонт діагностував відкритий прикус.

- визначити провідний тип порушення;
- сформулювати логопедичний висновок, що відображає причину та механізм порушення;
- запропонувати три основні діагностичні проби, які необхідно провести для підтвердження висновку, обґрунтувавши їхню мету.

2. Дитина 1 рік 8 місяців, діагноз: відставання у формуванні навички жування (протирає їжу язиком, відмовляється від шматочків, перевага пюре), атипове ковтання (інфантильний патерн).

- сформулювати довгострокову мету та три короткострокові завдання на місяць (наприклад, по фазах: підготовка артикуляційного апарату, введення нової текстури, нормалізація пози язика);

- запропонувати по 2-3 практичні вправи до кожного короткострокового завдання, вказавши, на який механізм (м'яз, рефлекс) вони спрямовані;

- обґрунтувати вибір текстур їжі для початкового етапу втручання (які продукти і чому?).

3. До Вас, як до логопеда-практика, звернулися батьки немовляти (вік 6 місяців), у якого діагностовано синдром порушення ковтання (дисфагія) на тлі неврологічних порушень. Дитина має значні проблеми з організацією харчування, постійний ризик аспірації та потребує зондового годування. Хоча Ви вивчали порушення жування та ковтання у дітей раннього віку (Змістовий модуль 1), Ви не маєте спеціалізованої медичної підготовки для роботи з пацієнтами з високим ризиком аспірації та складними неврологічними дисфункціями.

- здійснити оцінку меж власної компетентності та ч сформулюйте, які саме аспекти роботи з цим немовлям виходять межі Вашої фахової компетентності як логопеда;

- визначити ключових фахівців, до яких необхідно направити пацієнта, і обґрунтувати, яку функцію має виконувати кожен із них на першому етапі;

	– підготувати первинну консультацію для батьків, у якому зберігаючи професійний та етичний тон, поясните необхідність залучення інших фахівців та Ваші подальші безпечні дії в рамках медико-психолого-педагогічного супроводу. 4. Ветеран ЗСУ, 35 років, після поранення має моторну афазію та потребує тривалої реабілітації. Реабілітація проводиться в умовах центру, що співпрацює з громадськими та державними структурами. – розробити схему міжвідомчої (інституційної) взаємодії, що ілюструє маршрут перенаправлення пацієнта/ветерана між трьома ключовими структурами (наприклад, військовий госпіталь - логопедичний реабілітаційний центр - орган соціального захисту) з метою забезпечення безперервного та інтегрованого логопедичного супроводу.
Екзаменатор Завідувач кафедри 	Наталія Лопатинська Олена Мартинчук